

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת מרב מיכאלי

2206/25/פ

הצעת חוק איסור הפליה בשל מין, נטייה מינית או זהות מגדרית (תיקוני חקיקה), התשפ"ג–2023

1. תיקון פקודת האגודות השיתופיות
בפקודת האגודות השיתופיות¹, בסעיף 6ג(ג), אחרי "נטייה מינית," יבוא "זהות מגדרית,".
 2. תיקון חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א–1951², בסעיף 4(א)(3)(ב), אחרי "הפליה" יבוא "לרבות בגין מין, נטייה מינית או זהות מגדרית".
 3. תיקון חוק ההסגרה, התשי"ד–1954³, בסעיף 2ב(א)(2), במקום "בשל גזעו או דתו" יבוא "בשל גזעו, דתו, מינו, נטייתו המינית או זהותו המגדרית".
 4. תיקון חוק שירות התעסוקה, התשי"ט–1959⁴, בסעיף 42(א), אחרי "נטייתו המינית," יבוא "זהותו המגדרית,".
 5. תיקון חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט–1959⁵ –
(דרכי תעמולה)
- (1) בסעיף 10ב(ב)(2), אחרי "לרבות" יבוא "מחמת מין, נטייה מינית, זהות מגדרית או";
- (2) בסעיף 16ד(ד), אחרי "לרבות" יבוא "מחמת מין, נטייה מינית, זהות מגדרית או".

¹ חוקי איי כרך א', עמ' (ע) 336, (א) 360.

² ס"ח התשי"א, עמ' 228.

³ ס"ח התשי"ד, עמ' 174.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 32.

⁵ ס"ח התשי"ט, עמ' 138.

6. תיקון פקודת העיריות
בפקודת העיריות⁶, בסעיף 149ז(א), אחרי "אי אפליה" יבוא "לרבות מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית".
7. תיקון חוק הירושה
בחוק הירושה, התשכ"ה-1965⁷, בסעיף 143, אחרי "מין" יבוא "נטייה מינית, זהות מגדרית".
8. תיקון חוק איסור לשון הרע
בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965⁸, בסעיף 1(4), אחרי "נטייתו המינית" יבוא "זהותו המגדרית".
9. תיקון חוק העונשין
בחוק העונשין, התשל"ז-1977⁹, בסעיף 293(2), אחרי "הפליה לרעה" יבוא "לרבות מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית".
10. תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)
בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹⁰, בסעיף 78ט(ב)(1), אחרי "עמיתים בקרן" יבוא "לרבות הפליה מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית".
11. תיקון חוק הבנקאות (שירות לקוחות)
בחוק הבנקאות (שירות לקוחות), התשמ"א-1981¹¹, בסעיף 7א(ב), אחרי "בעקיפין" יבוא "לרבות הפליה מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית".
12. תיקון חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה
בחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988¹², בסעיף 2(א), אחרי "נטייתם המינית", יבוא "זהותם המגדרית".
13. תיקון חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו
בחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990¹³, בסעיף 46א(2), אחרי "על רקע" יבוא "נטייתם המינית, זהותם המגדרית או על רקע".
14. תיקון חוק חובת המכרזים
בחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992¹⁴, בסעיף 2(ב), אחרי "נטייה מינית", יבוא "זהות מגדרית".
15. תיקון חוק ביטוח בריאות ממלכתי
בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994¹⁵, בסעיף 31, אחרי "נותני השירותים" יבוא "לרבות מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית".

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

⁷ ס"ח התשכ"ה, עמ' 63.

⁸ ס"ח התשכ"ה, עמ' 240.

⁹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

¹¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

¹² ס"ח התשמ"ח, עמ' 38.

¹³ ס"ח התש"ן, עמ' 59.

¹⁴ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.

¹⁵ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

16. תיקון חוק משק החשמל
 בחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996¹⁶, בסעיף 17(א1), אחרי "הפליה" יבוא "לרבות מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית".
17. תיקון חוק זכויות החולה
 בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996¹⁷, בסעיף 4(א), אחרי "נטייה מינית," יבוא "זהות מגדרית,".
18. תיקון חוק עזרה משפטית בין מדינות
 בחוק עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ח-1998¹⁸, בסעיף 5(א3), אחרי "הפוליטיות" יבוא "נטייתו המינית, זהותו המגדרית".
19. תיקון חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים
 בחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000¹⁹, בסעיף 3(א), אחרי "נטייה מינית," יבוא "זהות מגדרית,".
20. תיקון חוק תאגידי מים וביוב
 בחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001²⁰ –

- (1) בסעיף 1(א1), אחרי "הפליה" יבוא "לרבות מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית";
- (2) בסעיף 1(ב), אחרי "הפליה" יבוא "לרבות מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית";
- (3) בסעיף 31, אחרי "הפליה" יבוא "לרבות מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית";
- (4) בסעיף 33, אחרי "הפליה" יבוא "לרבות מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית".

21. תיקון חוק משק הגז הטבעי
 בחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002²¹, בסעיף 31, אחרי "הפליה" יבוא "לרבות מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית".
22. תיקון חוק זכויות הסטודנט
 בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז-2007²² –

- (1) בסעיף 4(א), אחרי "מין" יבוא "נטייה מינית, זהות מגדרית";

¹⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 208.
¹⁷ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.
¹⁸ ס"ח התשנ"ח, עמ' 356.
¹⁹ ס"ח התשס"א, עמ' 58.
²⁰ ס"ח התשס"א, עמ' 454.
²¹ ס"ח התשס"ב, עמ' 55.
²² ס"ח התשס"ז, עמ' 320.

(2) בסעיף 9(א), אחרי "הקבלה למוסד" יבוא "לרבות מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית".

תיקון חוק תכנון 23. בחוק תכנון משק החלב, התשע"א-2011²³, בסעיף 24(א), אחרי "הפליה" יבוא משק החלב "לרבות מחמת מין, נטייה מינית או זהות מגדרית".

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק נועדה לחזק את ההגנה מפני הפליה בשל מין, נטייה מינית וזהות מגדרית. קיימת חקיקה עניפה שכבר כוללת הגנה מפני הפליה על רקע מין, חקיקה חלקית להגנה מפני הפליה על רקע נטייה מינית והיעדר כמעט מוחלט של חקיקה שתגן מפני הפליה על רקע זהות מגדרית. יש צורך ממשי בתיקון חקיקה שייצר הגנה מקיפה יותר מפני הפליה על רקע מין, נטייה מינית וזהות מגדרית. הגנה מפני הפליה על רקע זהות מגדרית נדרשת משום הקושי שיש לרבות ולרבים להכיל פער בין מין ביולוגי לבין הופעה או זהות מגדרית שונה מהמקובל. אצל מרבית האנשים יש הלימה בין המין הביולוגי (זכר או נקבה) ובין זהותם המגדרית (גבר או אישה, בהתאמה), אולם בני ובנות אדם שחשים חוסר הלימה בין מינם לבין המגדר שמצופה מהם להשתייך אליו, ויש בחזותם החיצונית או בהתנהגותם סממנים המשקפים חוסר הלימה לעיל, חשופים פעמים רבות להפליה ולהטרדות.

המונח "הפליה" מפורש בהתאם לדבר החקיקה שבו הוא נמצא, ולתכלית החיקוק הקובע את איסור ההפליה. איסור על הפליה נועד למנוע יחס מפלה במקום שבו בנסיבות מסוימות יש חשש ליחס כאמור על רקע מסוים. לכן, כל דבר חקיקה שמופיע בו איסור על הפליה, צריך להתפרש על רקע תכליתו של אותו דבר חקיקה, בהתאם לחששות מפני הפליה הקיימים באותו תחום. הצעת החוק באה להרחיב את איסור ההפליה ולהגן על מי שמופלה בשל מינו, נטייתו המינית או זהות המגדרית שאינה תואמת את הנורמות החברתיות המקובלות, על ידי עריכת תיקונים בחוקים הרלוונטיים.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושתיים, על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/1334; פ/937; פ/997/24).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ג (06.02.2023)

²³ ס"ח התשע"א, עמ' 762.